

Anbragte børn og unges trivsel 2014

KORT & KLART

SFi DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER
FOR VELFÆRD

Om dette hæfte

Hvordan trives anbragte børn og unge i Danmark? Hvordan oplever de selv forholdene på deres anbringelsessted, deres muligheder for medinddragelse, deres helbred, trivsel og forhold til familie, venner og lokalsamfund?

Det er nogle af emnerne i dette hæfte, der i kort form præsenterer resultaterne af SFI's undersøgelse "Anbragte børn og unges trivsel 2014" (SFI-rapport 15:01).

UNDERSØGELSENS DATAGRUNDLAG

Undersøgelsen er gennemført som en spørgeskemaundersøgelse, der er stilet til børn og unge på 11, 13, 15 og 17 år, der i foråret 2014 var anbragt uden for hjemmet.

Af stikprøvens 2.600 individer har 1.404 børn og unge deltaget i undersøgelsen på grundlag af face-to-face-interviews (11- og 13-årige) eller gennem et webbaseret skema (15- og 17-årige). Der indgår ca. 90 indikatorer i datamaterialet, der belyser de unges hverdag og erfaringer.

Hvor det er muligt, er de anbragte børn og unges erfaringer sat i perspektiv ved at sammenligne med resultaterne fra en trivselsundersøgelse blandt ikke-anbragte børn. Desuden indgår der i undersøgelsen længere samtaler med et mindre udvalg af anbragte børn og unge.

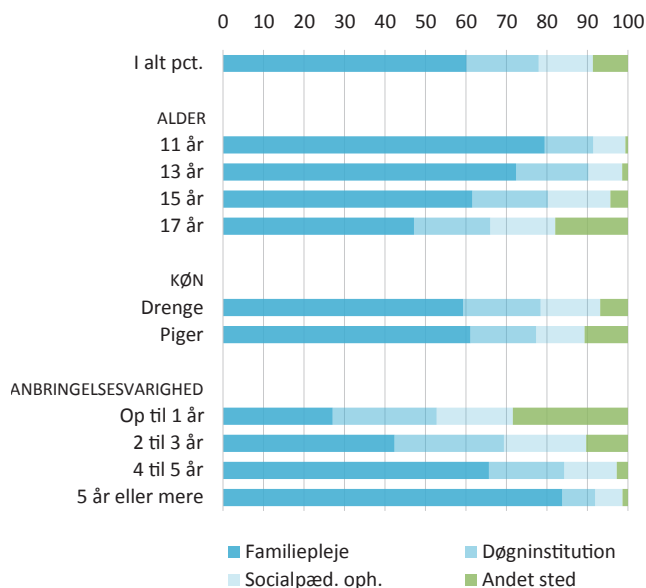
Undersøgelsen ligger i forlængelse af tidligere undersøgelser, bl.a. fra SFI, om anbragte børn og unges trivsel – men adskiller sig samtidig fra disse ved at være den første danske undersøgelse, der udelukkende bygger på en stor gruppe anbragte børn og unges egne informationer om, hvordan det er at være anbragt. Både børn og unge, der bor i plejefamilier, og børn og unge, der er anbragt på institutioner, har deltaget i undersøgelsen (se boks og figur).

I dette hæfte gennemgås rapportens væsentligste resultater og baseret herpå peges til sidst på en række forbedringsmuligheder på anbringelsesstederne (se side 20).

Dokumentationsprojekt

Undersøgelsen er finansieret af Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold. Den er en del af et større tværoffentligt dokumentationsprojekt om udsatte børn og unge, hvis formål bl.a. er at få større viden om, hvilke foranstaltninger

Anbragte 11-17-årige, fordelt efter anbringelsesformer. Fordelt på baggrundsforhold. Procent.

gruppen modtager, og hvilke tiltag som virker.

Hensigten er, at denne undersøgelse fremover skal gentages hvert andet år for at følge udviklingen i anbragte børn og unges trivsel.

Trivsel på anbringelsesstedet

De anbragte børn og unges besvarelser tyder helt overordnet på, at et flertal af dem bliver støttet af de voksne på anbringelsesstedet, og at de gennemgående trives og har det godt der, hvor de bor (se figur).

Svarene viser dog også, at der er store forskelle mellem børn og unge i familiepleje og børn og unge på døgninstitutioner og opholdssteder. Børn og unge i familiepleje er generelt gladere for deres anbringelsessted end dem, der bor på døgninstitutioner og opholdssteder. De føler sig i højere grad støttet og holdt af, og de oplever oftere, at anbringelsesstedet er trygt, harmonisk og hjemligt.

Man kan dog ikke på den baggrund umiddelbart konkludere, at familiepleje er en bedre opvækstramme for anbragte børn og unge

end institution. Det er væsentligt at tage højde for, at de børn og unge, der anbringes på institutioner, kan have flere udfordringer end dem, der bliver placeret i en plejefamilie.

En sammenligning med ikke-anbragte børn og unge viser meget positivt, at anbragte børn og unge i næsten samme grad oplever, at de voksne holder af dem, der, hvor de bor.

Anbringelsens varighed, form og baggrund

60 pct. af deltagerne i undersøgelsen er anbragt i familiepleje. 18 pct. er anbragt på en døgninstitution, 13 pct. bor på et socialpædagogisk opholdssted – og 9 pct. er anbragt 'andre steder', dvs. kostskoler, efterskoler eller eget værelse/hybel.

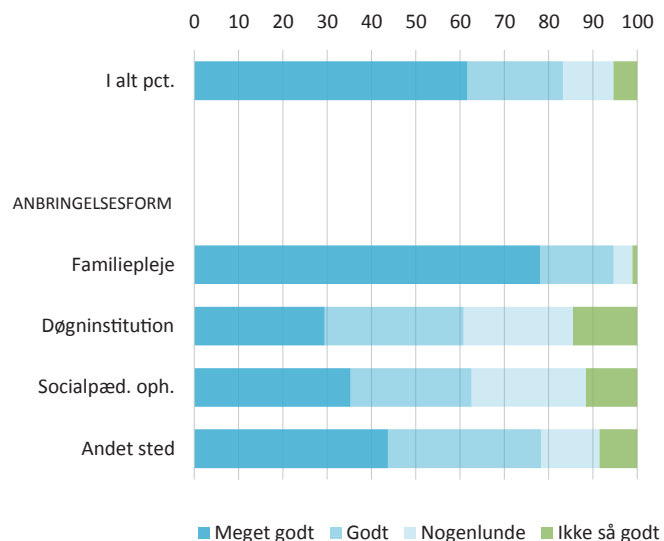
Knap halvdelen bor på deres første anbringelsessted, mens lidt over halvdelen har været anbragt et eller flere steder ud over der, hvor de bor nu.

42 pct. har boet det samme sted i 5 år eller mere, mens 40 pct. har været anbragt der, hvor de bor nu, imellem 1 og 5 år. Knap hver femte har boet på deres nuværende anbringelsessted i under 1 år.

Der er en klar sammenhæng mellem længden af anbringelsen på den ene side og anbringelsesformen på den anden. De familieplejeanbragte udgør hele 84 pct. af dem, der har boet det samme sted i 5 år eller mere. Ofte er børn og unge i familiepleje blevet anbragt i en tidligere alder.

Undersøgelsen peger desuden på en sammenhæng mellem anbringelsesformen og grunden til anbringelsen. På basis af Ankestyrelsens anbringelsesdata 2006-2014 viser undersøgelsen, at børn og unge oftere anbringes på institution, hvis det er forhold

Anbragte 11-17-åriges syn på, hvordan det er at bo på anbringelsesstedet. Fordelt på anbringelsesform. Procent.

hos dem selv, der har ført til anbringelsen. Omvendt placeres flere børn og unge i familiepleje i sager, hvor det er forhold hos forældrene eller i hjemmet, der har ført til anbringelsen.

Støtte fra de voksne

I undersøgelsen spørges til de anbragte børn og unges oplevelse af støtte fra de voksne på anbringelsesstedet. Det sker i form af spørgsmål om fx lektiehjælp, om muligheden for at diskutere fx politik og samfund med de voksne og om oplevelsen af at blive støttet og holdt af.

Godt halvdelen af de adspurgte fortæller, at de altid kan få hjælp til lektier, mens knap hver tredje sjældent eller aldrig får hjælp til lektier. Hjælpen falder med alderen, og familieplejeanbragte børn – som ofte er yngre – oplever oftere at få hjælp til lektierne.

Omkring en tredjedel af de plejefamilieanbragte børn og unge oplever, at de dagligt eller flere gange ugentligt taler om politiske

eller kulturelle forhold med de voksne. Det samme gælder for under en femtedel af de børn og unge, der er anbragt på døgninstitutioner eller på socialpædagogiske opholdssteder.

87 pct. af de plejefamilieanbragte oplyser, at de altid føler sig holdt af af de voksne. Det tilsvarende tal for døgninstitutionsanbragte er 46 pct. og for anbragte på socialpædagogiske opholdssteder 56 pct.

Hjemlighed og konflikter

To tredjedele af de unge svarpersoner fortæller, at de føler sig meget hjemme på deres aktuelle anbringelsessted, og yderligere knap hver femte føler sig nogenlunde hjemme.

Igen er der dog betydelige forskelle mellem anbringelsestyper: Blandt børn og unge i plejefamilier føler 84 pct. sig meget hjemme, og kun 4 pct. føler sig lidt eller ikke hjemme. Blandt børn og unge på døgninstitutioner er de tilsvarende andele henholdsvis 38 pct. og 33 pct.

Hver fjerde anbragte oplever ofte, at der er konflikt med voksne. Forekomsten af konflikter er højere på institutioner og opholdssteder end i familiepleje.

80 pct. af de anbragte føler sig trygge der, hvor de bor, mens 60 pct. oplever, at de bor i et harmonisk miljø, hvor folk kommer godt ud af det sammen.

Kontakt til familie og venner

Langt de fleste anbragte børn og unge har regelmæssigt kontakt til deres forældre, viser undersøgelsen. De føler sig lige så holdt af hos forældrene som på anbringelsesstedet, men føler, at de får mindre støtte og tryghed hos forældrene.

Knap 9 ud af 10 anbragte fortæller, at de har to eller flere gode venner, men familieplejeanbragte er mere sammen med deres venner og oplever mindre mobning og ensomhed end børn og unge på institutioner. Det kan tyde på, at der institutionelt er indlejret nogle barrierer på døgninstitutioner og opholdssteder, der giver mindre samvær med venner og større oplevelse af ensomhed og mobning hos de børn og unge, der bor der. (se i øvrigt side 20).

Kontakt til familien

Af de børn og unge i undersøgelsen, der har en far eller mor, har 88 pct. kontakt til deres

mor, og 65 pct. har kontakt til deres far. Anbragte i familiepleje har mindre kontakt til deres forældre end øvrige anbragte.

Langt de fleste har regelmæssig kontakt med deres forældre, både i form af samvær og via telefon, SMS, mail eller chat. Relationen med forældrene ser dog ud til at være svagere for de 17-årige end for de 11-årige.

Støtte, harmoni og tryghed

De anbragte børn og unge føler sig i lige så høj grad holdt af hos deres forældre som hos de voksne på anbringelsesstedet og oplever også omtrent samme grad af harmoni. Oplevelsen af tryghed er imidlertid forskellig. 65 pct. føler sig trygge hjemme hos forældrene, mens 80 pct. føler sig trygge på anbringelsesstedet. Samtidig oplever kun 28 pct. af de anbragte børn og unge, at de altid får social støtte fra deres

forældre, mens 57 pct. oplever social støtte på anbringelsesstedet.

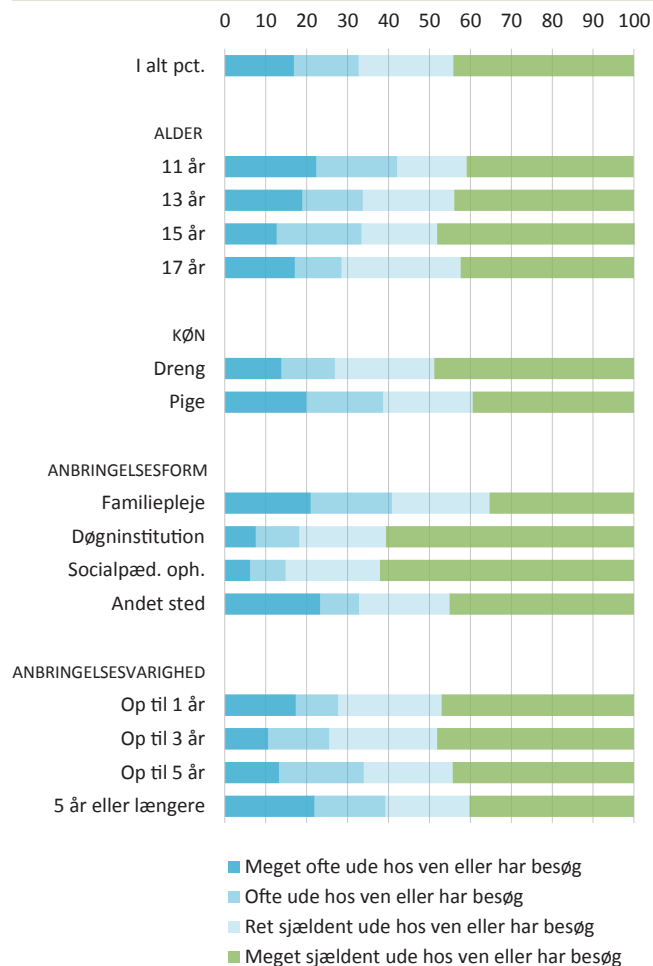
Venskaber

Blandt de adspurgte har 88 pct. to eller flere nære venner. 12 pct. har svaret, at de har højst én god ven – heraf er der 1 pct., som svarer, at de slet ikke har nogen nære venner.

Antallet af venner er det samme på tværs af køn, aldersgrupper, anbringelsessteder og anbringelsesvarighed. Derimod spiller anbringelsesstedet en rolle, når det gælder samværet med venner og oplevelser af ensomhed og mobning. Børn og unge, som er anbragt i familiepleje, er oftere sammen med venner og oplever sjældnere ensomhed og mobning.

Børn og unge anbragt på institutioner og opholdssteder ses mindre med venner uden for anbringelsesstedet (se figur). Det kan skyldes, at deres dagligdag er meget struktureret, eller at de ikke ønsker at have venner med hjem.

Anbragte 11-17-årige efter, om de er sammen med venner uden for anbringelsesstedet. Fordelt på baggrundsforhold. Procent.

Skolegang

Mange af de anbragte børn og unge har en turbulent og problemfyldt skolegang, viser undersøgelsen – og særligt en del af de institutionsanbragte børn og unge mangler adgang til bøger og uddannelsesressourcer der, hvor de bor.

Skoleformer

3 ud af 4 anbragte 11-13-årige modtager undervisning i en almindelig skole. Resten undervises på en specialskole (herunder på opholdsstedets interne skole). Blandt de 15-årige er det hver tredje, der undervises på en specialskole.

Sammenhængen mellem de anbragte børn og unges problemtyngde og typen af anbringelse ses tydeligt ved, at 55 pct. af de anbragte i familiepleje kan følge undervisningen i en almindelig skoleklasse,

mens det kun gælder for 28 pct. af de institutionsanbragte.

Trivsel og faglighed i skolen

3 ud af 4 anbragte har i det sidste år oplevet problemer på mindst ét af fire udvalgte områder i skolen (koncentrationsbesvær, ked af det, konflikter med kammerater og lærere). Hver tredje har oplevet massive problemer (dvs. på mindst tre områder). I aldersgruppen generelt har kun hver tiende massive skoleproblemer.

Halvdelen af alle børn oplever aldrig at skifte skole. For de anbragte er deres skolekarriere mere turbulent. Da selve anbringelsen ofte er en grund til et skoleskift, er det kun hver ottende anbragte 17-årig, der ikke har oplevet at skifte skole.

Støtte til skolegang

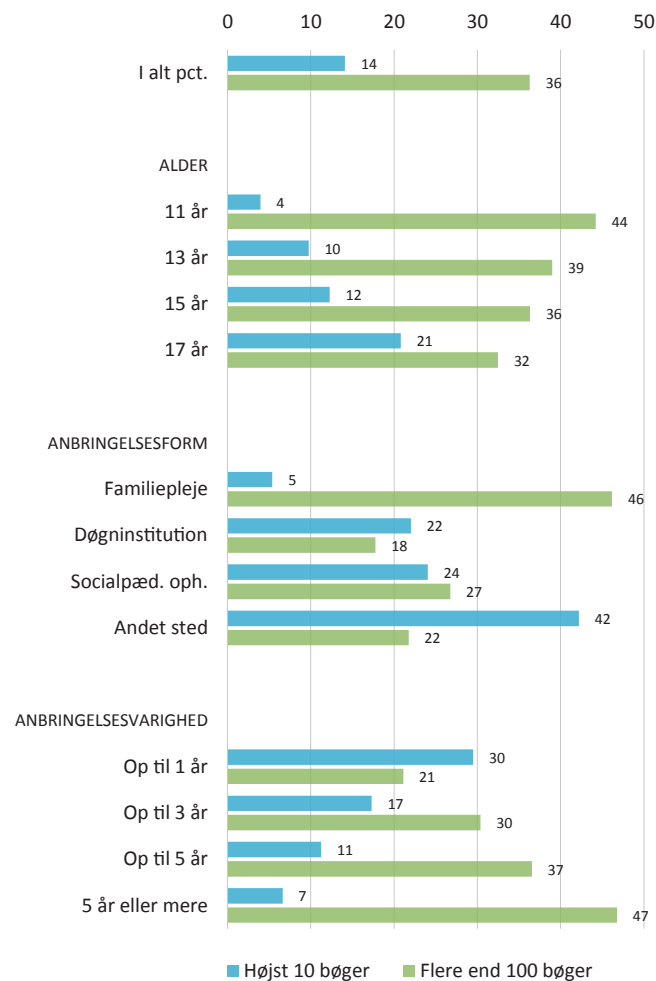
Det er vigtigt for de unges videre færd i uddannelsessystemet, at deres læsefærdigheder og læselyst holdes ved lige, bl.a. via en let tilgang til bøger. Blandt 15-årige som helhed er det blot 6 pct., der kommer fra et hjem uden bøger. For de anbragte 15-åriges vedkommende er andelen dobbelt så høj.

Det er særligt døgninstitutioner og socialpædagogiske opholdssteder, der ikke har et udbud af bøger til deres unge beboere. Plejefamilierne er til gengæld godt udrustede på dette felt (se figur).

Forventninger til fremtiden

I forhold til hele aldersgruppen er der relativt mange blandt de anbragte, som ser i retning af en praktisk, håndværksbetonet erhvervsuddannelse (ca. 35 pct.). Langt færre (omkring 17 pct.) mener, at de skal have en mellemlang eller lang videregående uddannelse. Hver sjette kan slet ikke besvare spørgsmålet, formentlig fordi det forekommer dem alt for uoverskueligt.

Anbragte 11-17-åriges adgang til bøger, der hvor de bor. Fordelt på baggrundsforhold. Procent.

Fritid

For anbragte børn og unge er deltagelse i fritidslivet en måde at være en del af almensamfundet på i en hverdag, der ellers er præget af at være i myndighedernes varetægt. Undersøgelsen viser, at de anbragte, når det gælder fritidslivet, går igennem de samme overgange som ikke-anbragte, om end ofte på andre niveauer (se figur). De yngre børn deltager fx mere i fritidsaktiviteter end de ældre og er mere tilfredse med lokalmiljøet – og omvendt følger de ældre mere med i samfundslivet end de yngre.

Aktiviteter

70 pct. af de anbragte børn går til en eller anden form for organiseret aktivitet i deres fritid, fx sport, musik, drama eller rollespil. En tredjedel af de børn, som ikke går til en fritidsaktivitet, angiver, at de har en langva-

rig sygdom eller et handicap. Børn anbragt i familiepleje går oftere til fritidsaktiviteter og sport og er også mere tilfredse med deres lokalmiljø.

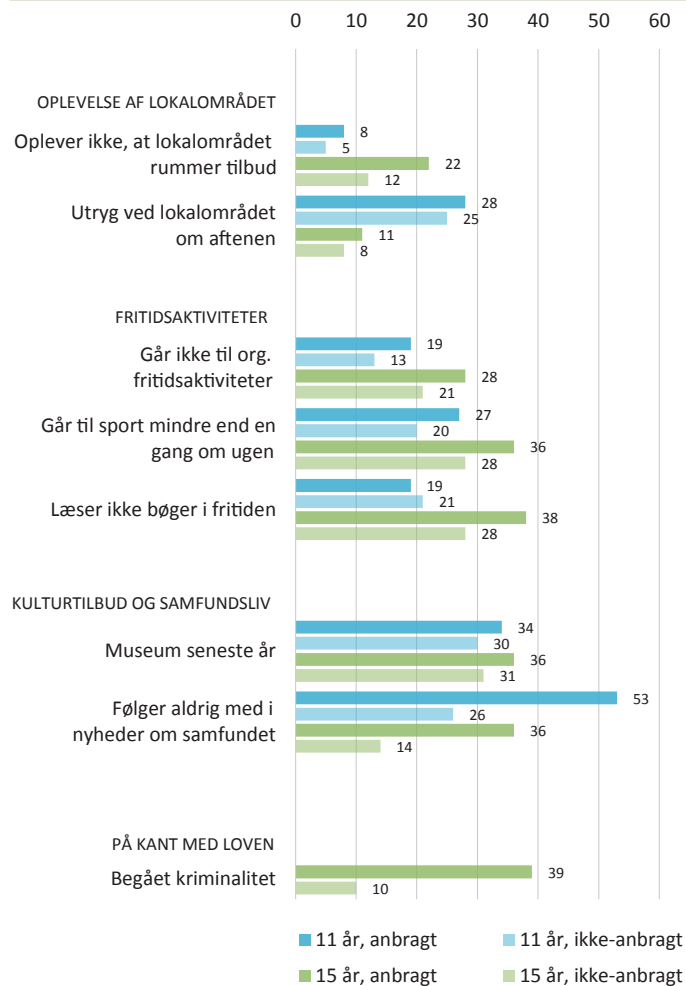
Hver tredje anbragte læser mindst en gang om ugen i sin fritid. Der er markant flere blandt de 11- og 13-årige, der læser en eller flere gange om ugen, end blandt de 15- og 17-årige. Til gengæld følger de ældre grupper mere med i nyhedsstrømmen: 63 pct. af de 17-årige fortæller, at de følger med i nyhederne en eller flere gange om ugen.

45 pct. af de anbragte unge (undtaget 11-årige) har begået kriminalitet på et eller andet tidspunkt. De fleste kriminelle handlinger ligger længere end 1 år tilbage i tiden.

Nye på anbringelsesstedet er mindre aktive

De børn og unge, som har været kortest tid på anbringelsesstedet, har en mindre aktiv fritid. For eksempel føler de sig oftere utrygge ved at færdes i lokalområdet om aftenen, er mindre tilfredse med lokalområdets tilbud og går i mindre grad til organiserede fritidsaktiviteter eller sport. I mange tilfælde kan den nye situation efter flytningen overskygge behovet for nye aktiviteter.

11- og 15-årige børns fritidsliv. Anbragte og ikke-anbragte børn. Procent.

Helbred og mental trivsel

Anbragte børn og unge vurderer deres eget helbred som lige så godt som andre børn og unges – men tallene viser, at de er mere udfordrede, når man ser på helbred og livsstil. En markant større del af dem falder desuden uden for normalområdet, når det gælder mental trivsel.

Oplevelse af eget helbred

4 ud af 5 anbragte børn og unge mener, at deres helbred er virkeligt godt eller godt. Jo ældre de er, jo dårligere vurderer de deres eget helbred. 56 pct. af de 11-årige mener, at deres helbred er virkelig godt, mens det kun gælder 28 pct. af de 17-årige. Blandt børn og unge, der ikke er anbragte, ser man tilsvarende aldersforskelle.

Anbragte på institution vurderer deres helbred som dårligere end de, der bor i familiepleje – og børn og unge, der har væ-

ret anbragt i en længere periode, vurderer deres helbred bedst.

Sygdom og langvarige handicap

En relativt stor del af de anbragte har en langvarig sygdom eller et handicap. Det gælder knap hver fjerde af dem, der har deltaget i undersøgelsen, og dertil kommer 11 pct. fra den oprindelige stikprøve, der ikke kunne deltage i undersøgelsen pga. et handicap eller funktionsnedsættelse.

Mental trivsel og livstilfredshed

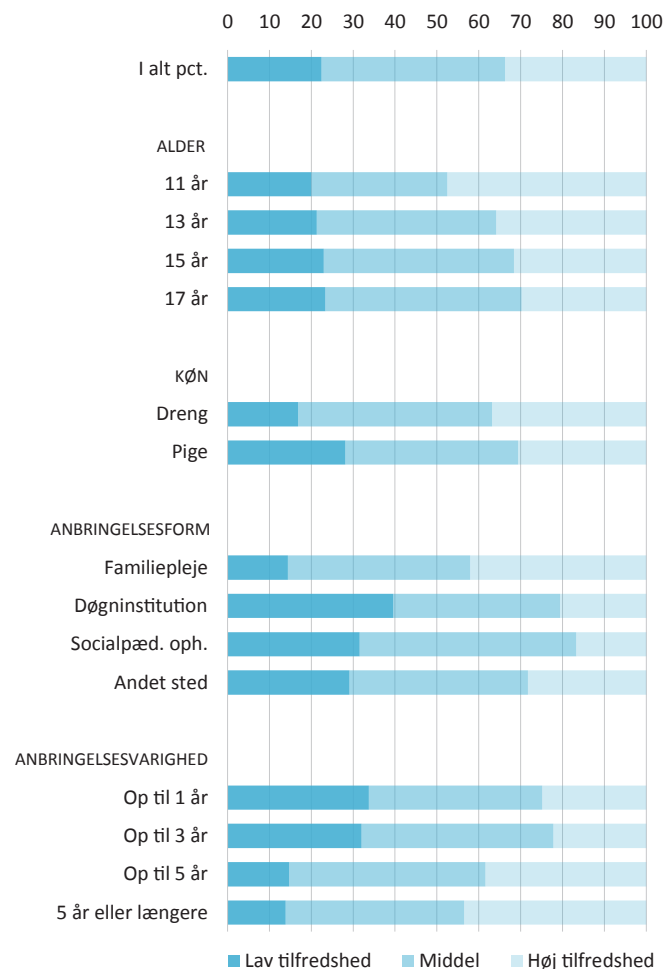
De anbragtes mentale trivsel er målt ved hjælp af et såkaldt SDQ-skema. Skemaet bygger på 25 spørgsmål om barnets eller den unges styrker og vanskeligheder inden for fem områder: følelsesmæssigt/emotionelt, adfærdsmæssigt, kammeratskabsmæssigt, hyperaktivitet og prosocial adfærd.

Andelen af børn og unge, der oplever en høj grad af livstilfredshed, er den samme blandt anbragte som blandt børn og unge generelt - men der er markant forskel i bunden af skalaen: 23 pct. af de anbragte, men kun 7 pct. af alle unge, har en lav tilfredshed med livet. Livstilfredsheden bliver lavere med alderen, og den er lavere blandt de anbragte på institutioner og socialpædagogiske opholdssteder end blandt dem i familiepleje (se figur).

Risikoadfærd og livsstil

Når det gælder faktorer som mad, motion og erfaringer med stoffer og alkohol, er de 17-årige en særligt udsat gruppe. Deres personlige hygiejne er dårligere, de spiser mindre frugt og grønt og mere fastfood, de sover mindre, og de scorer højere på alle risikoadfærdsfaktorerne end unge i almindelighed. De har en bekymrende adfærd, når man tager i betragtning, at de som snart 18-årige er på vej ud af anbringelsessystemet og på vej til at skulle stå på egne ben.

Anbragte 11-17-åriges livstilfredshed, opdelt i lav, middel og høj tilfredshed. Fordelt på baggrundsforhold. Procent.

Medinddragelse

Medinddragelse af børn og unge i de beslutninger, der bliver taget omkring dem selv, er fastlagt både i grundloven, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og FN's Børnekonvention.

Undersøgelsen viser ikke overraskende, at alder er et vigtigt tema i medinddragelsen. Desuden spiller både anbringelsessted og -varighed en rolle: børn og unge i plejefamilier oplever i mindre grad, at de blev taget med på råd, da anbringelsesstedet blev valgt, ofte fordi de var yngre, da anbringelsen fandt sted. Til gengæld oplever de at have mere frihed og indflydelse på regler i hverdagen, end børn og unge i institutioner gør.

Beslutning om anbringelsessted

55 pct. af de anbragte oplyser, at de ikke blev taget med på råd, da beslutningen om deres nuværende anbringelsessted blev truffet (se figur).

Flere faktorer spiller ind her: For det første stiger graden af medinddragelse med alderen. Således svarer over halvdelen af de 17-årige, at de er blevet taget med på råd. For det andet spiller anbringelsens varighed en rolle. En stor del af dem, der har været på anbringelsesstedet mindre end 1 år, blev inddraget i beslutningen, mens en overvægt

af dem, der har boet samme sted i mange år, ikke husker eller kan oplyse, om de blev inddraget.

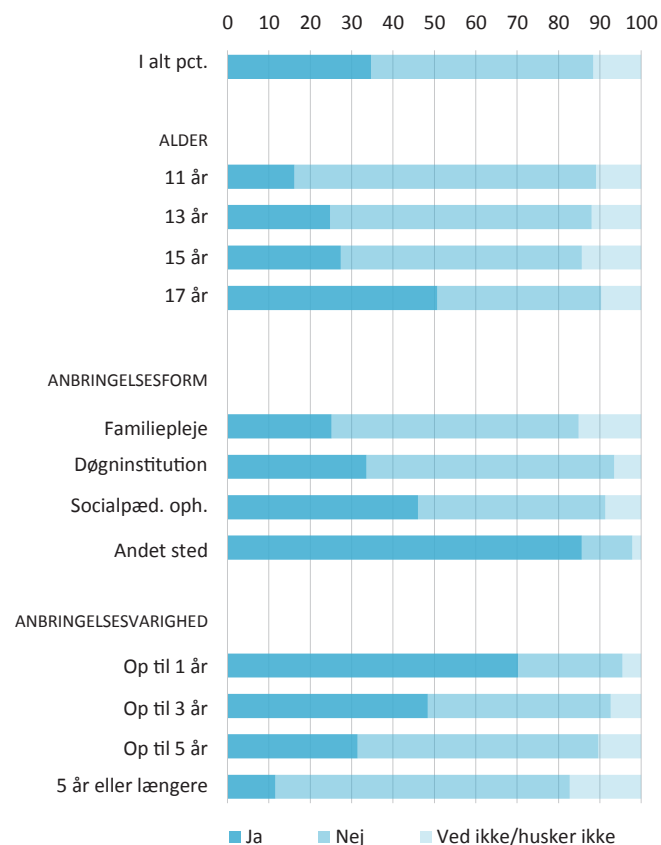
Medbestemmelse i hverdagen

38 pct. af de anbragte føler, at de altid eller ofte har medbestemmelse på opholdsstedets husregler. Anbragte i plejefamilier oplever oftest at have indflydelse.

Mere end 6 ud af 10 anbragte børn og unge føler sig frie eller næsten frie til at kunne leve deres liv, som de vil. Og 8 ud af 10 oplever, at de frit kan sige og tænke, hvad de mener. Andelen stiger med alderen og er størst blandt anbragte i familiepleje og anbragte på 'andet sted'. Blandt børn og unge på døgninstitution og socialpædagogiske opholdssteder føler henholdsvis 12 og 13 pct., at de ikke frit kan sige, hvad de mener.

27 pct. af de anbragte føler, at de næsten aldrig er med til at bestemme, hvor tit de ser deres forældre. Andelen er størst i de yngste grupper.

Anbragte 11-17-årige, der blev taget med på råd inden beslutning om anbringelsessted. Fordelt på baggrundsforhold. Procent.

Skift og sammenbrud i anbringelser

Med baggrund i bl.a. regeringens sociale 2020-mål om at reducere antallet af sammenbrud i anbringelser, ser undersøgelsen særligt på, hvordan anbragte børn og unge selv oplever skift i anbringelsesforløbet. De allerfleste af dem, der har oplevet skift (både planlagte og uplanlagte) fortæller, at deres liv er blevet lidt eller meget bedre efter flytningen – et meget positivt resultat, som bidrager til at nuancere diskussionen om sammenbrud.

Erfaringer med flytning

Halvdelen af de børn og unge, der har deltaget i undersøgelsen, oplyser, at det sted, hvor de bor nu, er deres første anbringelsessted. 32 pct. har boet et andet sted før, mens 18 pct. har været anbragt to eller flere steder inden dette. I alt har halvdelen af de adspurgte altså erfaringer med skift, både planlagte og uplanlagte.

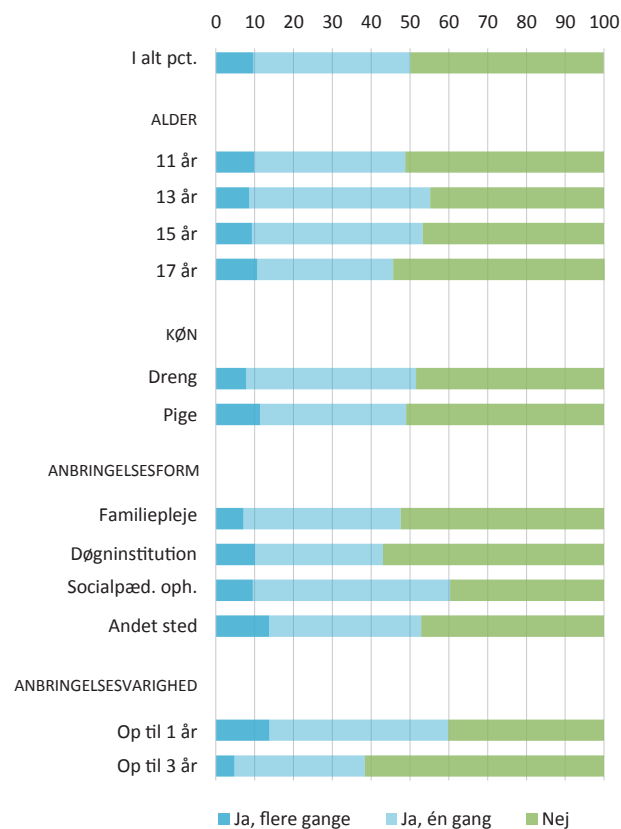
20 pct. af undersøgelsens børn har flyttet anbringelsessted inden for de sidste 2 år, og blandt dem oplyser halvdelen, at flytningen ikke var planlagt. Hverken køn, alder eller anbringelsesform kan siges at have nogen sammenhæng med uplanlagte skift i anbringelsen (se figur).

Grunde til flytning

De mest almindelige grunde til, at anbragte børn og unge flytter til et andet sted – hvad enten flytningen var planlagt eller uplanlagt – er ifølge deres egne oplysninger et mismatch mellem barnet og anbringelsesstedet, problemstillinger hos barnet selv eller forhold i barnets familie. Er flytningen sket pga. et mismatch eller pga. egne problemer, har der oftere været tale om et uplanlagt end om et planlagt skift.

De fleste børn og unge – næsten 8 ud af 10 – som for nylig har oplevet et skift i anbringelsen, oplyser, at deres liv er blevet lidt eller meget bedre, efter at de er flyttet.

Anbragte 11-17-årige der har skiftet anbringelsessted inden for de 2 sidste år, selvom det ikke var planen, at de skulle flytte. Fordelt på baggrundsforhold. Procent.

Forbedringsmuligheder på anbringelsesstederne

Undersøgelsen viser generelt, at anbringelsesstederne på mange måder skaber en god hverdag for de børn og unge, de har i deres varetægt.

Der kan dog også peges på en række muligheder for forbedringer, når det gælder de rammer, anbringelsesstederne tilbyder. Det er særligt døgninstitutioner og socialpædagogiske opholdssteder, der synes at halte bagud på en række områder. Igen skal man dog huske, at børn og unge anbragt her ofte har en anden problemtyngde og oftere har et handicap eller længerevarende helbredsproblem, end børn anbragt i familiepleje.

Tryghed og personlig frihed

Det er positivt, at et flertal af de anbragte oplever, de bliver støttet af de voksne, føler

sig holdt af og er glade for, hvor de bor. Billedet er dog mere positivt blandt familieplejeanbragte børn og unge end blandt dem, der bor i et institutionelt miljø. Særligt er der mange blandt de institutionsanbragte børn og unge, som føler sig mindre trygge på deres anbringelsessted. Her ligger en udfordring, som døgninstitutionerne kan arbejde videre med.

Det er også påfaldende, at institutionsanbragte børn og unge i mindre grad oplever at have personlig frihed og medbestemmelse i hverdagen. Det kan skyldes, at den socialpædagogiske indsats her indbefatter en meget struktureret hverdag og mange husregler. Det giver mindre rum til individuelle forhandlinger, aftaler og ønsker.

Venskaber

At 'gå til noget' i fritiden giver mulighed for at danne relationer og venskaber med jævnaldrende, men undersøgelsen viser, at især institutionsanbragte børn og unge

sjældnere deltager i fritidsaktiviteter. Desuden fortæller mange af de anbragte, at de sjældent er sammen med venner (uden for anbringelsesstedet) i fritiden. Det kan tyde på, at ganske mange anbragte børn og unge

befinder sig i et lukket univers på anbringelsesstedet uden mulighed for at knytte bånd til jævnaldrende, der lever et 'normalt' liv.

Børns færden på nettet

Brugen af elektroniske kommunikationsformer er kommet for at blive – også for anbragte børn. Undersøgelsen viser, at den uformelle kommunikationsform i mange tilfælde kan bidrage til at fastholde en jævnlig kontakt med forældre, søskende, øvrig familie og venner.

Anbragte børn har imidlertid – som alle børn – brug for at blive beskyttet imod mobning, chikane eller andre ubehageligheder via elektroniske medier. Der er derfor en særlig opgave for anbringelsesstederne med at støtte børnene i deres færden på nettet, så de kan få det fulde udbytte, som den mere uformelle kommunikation åbner op for.

Dannelse og omverdensforståelse

Når det gælder begreber som dannelse og omverdensforståelse, er de anbragte børn og unge – og særligt de institutionsanbragte – dårligere stillet end deres jævnaldrende. Det ses fx i besvarelser om adgangen til at læse bøger, erfaringer med at følge med i nyhedsstrømmen og ikke mindst, om børnene har tilgængelige voksne, der kan overføre kulturel kapital til dem fx via samtaler om politiske eller kulturelle emner.

Det er velkendt, at dannelse og kulturel kapital har betydning, når det gælder at begå sig i uddannelsessystemet og i bredere forstand at deltage i samfundslivet. Et øget fokus på disse forhold kan derfor styrke de anbragtes muligheder i voksenlivet. Problemstillingen understreges af, at mange af dem fortæller om vanskeligheder i skolen.

ALT I ALT

- De anbragte børn og unges besvarelser giver helt overordnet indtryk af, at de gennemgående trives og har det godt der, hvor de bor. De oplever i næsten samme grad som ikke-anbragte børn, at der er voksne, der holder af dem på det sted, de bor.
- Det positive resultat dækker over en række forskelle mellem oplevelserne hos børn og unge anbragt i familiepleje og børn og unge anbragt på døgninstitutioner eller på socialpædagogiske opholdssteder. Den første gruppe er oftere glade for anbringelsesstedet og føler sig oftere trygge, holdt af og i besiddelse af personlig frihed der, hvor de bor. Undersøgelsen viser dog også, at institutionsanbragte børn og unge ofte har større problemer og oftere har handicap eller længerevarende helbredsproblemer, end børn og unge i plejefamilier har. Man kan derfor ikke umiddelbart på baggrund af undersøgelsen konkludere, at familieplejen er en bedre anbringelsesform.
- Undersøgelsen peger på en række områder, hvor anbringelsesstederne kan sætte ind med øget fokus. Det drejer sig fx om at støtte de anbragtes relationer til venner og jævnaldrende, at støtte deres dannelse og omverdensforståelse og at arbejde med deres oplevelse af tryghed og personlig frihed på anbringelsesstedet.

Pjecen er forfattet af:

Mai Heide Ottosen, seniorforsker og programleder, SFI

Trine Jørgensen, kommunikationsmedarbejder, SFI

Mere viden om anbragte børn og unge i Danmark:

Mai Heide Ottosen, Mette Lausten, Signe Frederiksen, Dines Andersen:

Anbragte børn og unges trivsel 2014.

SFI-rapport 15:01, 2015

Rapporten kan bestilles eller downloades via www.sfi.dk

Udgiver: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 2015

Foto: Adam Holm. Modelfotos

Design: heddabank.dk

Tryk: Rosendahls A/S

ISBN: 978-87-7119-298-8

e-ISBN: 978-87-7119-299-5

SFI DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER
FOR VELFÆRD

